

Spis treści

Przedmowa	XXI
Wykaz najważniejszych skrótów	XXIII

GINEKOLOGIA

1. Choroby przenoszone drogą płciową – Natalia Podkova, Grzegorz H. Bręborowicz	3
1.1. STD wywołane przez bakterie	4
1.1.1. Kiła	4
1.1.2. Zakażenia gonokokami – rzeżączka	9
1.1.3. Nierzeżączkowe zapalenie cewki moczowej ...	15
1.1.4. Wrzód weneryczny	18
1.1.5. Ziarnica weneryczna pachwin	21
1.1.6. Ziarniak pachwinowy	22
1.1.7. Bakteryjna waginoza	24
1.2. STD wywołane przez wirusy	25
1.2.1. Opryszczka narządów płciowych	25
1.2.2. Kłykciny kończyste	29
1.2.3. Mięczak zakaźny	31
1.2.4. Zakażenie wirusem HIV	32
1.2.5. Zapalenie wątroby typu C	34
1.3. STD wywołane przez grzyby	36
1.3.1. Kandydoza narządów płciowych	36
1.4. STD wywołane przez pierwotniaki	40
1.4.1. Rzęsistkowica	40
1.5. STD wywołane przez pasożyty	42
1.5.1. Świerzb	42
1.5.2. Wszawica łonowa	45

2. Nieprawidłowe krwawienia z dróg rodnych –	
<i>Anna Roztocka-Kuc</i>	49
2.1. Ostre krwawienie z dróg rodnych	51
2.2. Nadmiernie obfite i przedłużające się krwawienia miesiączkowe	53
2.3. Krwawienia kontaktowe	66
2.4. Krwawienia podczas stosowania antykoncepcji (doustnej, przeskórnej, dopochwowej, wewnątrzmacicznej)	68
2.5. Krwawienia w okresie około- i pomenopauzalnym	70
3. Endometrioza – Jan Kotarski, Monika Abramiuk	76
4. Dyspareunia – Anna Roztocka-Kuc, Grzegorz H. Bręborowicz	87
5. Wulwodynia – Grzegorz H. Bręborowicz	95
6. Osteoporoza – Dorota Rabiega-Gmyrek	100
7. Zapalenie narządów miednicy mniejszej – Anna Roztocka-Kuc, Grzegorz H. Bręborowicz	111
8. Zespół bólowy miednicy mniejszej – Grzegorz H. Bręborowicz	119
9. Profilaktyka antybiotykowa przed operacją ginekologiczną – Grzegorz H. Bręborowicz, Marek Chuchracki	132
10. Powikłania po operacjach ginekologicznych – Nikodem Horst, Grzegorz H. Bręborowicz	140
10.1. Nieprawidłowe gojenie dostępu operacyjnego – <i>Nikodem Horst</i>	141
10.2. Martwicze zapalenie powięzi/zgorzel gazowa – <i>Nikodem Horst</i>	150
10.3. Rozejście szycia kikuta pochwy – <i>Nikodem Horst</i>	152
10.4. Ropień miednicy mniejszej i zapalenie tkanek miednicy mniejszej – <i>Nikodem Horst</i>	153
10.5. Niedrożność pooperacyjna – <i>Nikodem Horst</i>	155
10.6. Zakrzepowe zapalenie żył miednicy mniejszej – <i>Nikodem Horst</i>	157
10.7. Pooperacyjne nudności i wymioty – <i>Grzegorz H. Bręborowicz</i>	158

11. Farmakoterapia schorzeń ginekologicznych u młodocianych	171
11.1. Krwawienia młodocianych – <i>Agnieszka Droszol-Cop</i> .	171
11.2. Stany zapalne sromu u dziewcząt – <i>Agnieszka Droszol-Cop, Anna Fuchs, Iwona Czech</i> . . .	176
11.2.1. <i>Streptococcus A</i> β -hemolizujący	179
11.2.2. <i>Haemophilus influenzae</i>	180
11.2.3. <i>Chlamydia trachomatis</i> i mykoplazmy	180
11.2.4. <i>Neisseria gonorrhoeae</i>	182
11.2.5. Zakażenie <i>Trichomonas vaginalis</i>	184
11.2.6. Grzybicze infekcje sromu	185
11.2.7. Sklejenie warg sromowych mniejszych (synechia)	186
11.3. Liszaj twardzinowy sromu u dziewcząt – <i>Agnieszka Droszol-Cop, Dominika Orszulak</i>	188
11.4. Endometrioza u nastolatek – <i>Agnieszka Droszol-Cop</i>	193
11.5. Antykoncepcja u nastolatek – <i>Agnieszka Droszol-Cop, Amanda Robek</i>	198
12. Doustna antykoncepcja hormonalna u kobiet w okresie perimenopauzy – korzyści oraz ryzyko – <i>Ewa Woźniakowska, Paweł Milart</i>	209
13. Zastosowanie kwasu hialuronowego w ginekologii – <i>Tomasz Paszkowski, Wojciech Wrona, Maciej Paszkowski</i> . . .	222
14. Profilaktyka zrostów pooperacyjnych – <i>Zbigniew Friebe, Grzegorz H. Bręborowicz</i>	235

UROGINEKOLOGIA

15. Wprowadzenie – <i>Tomasz Rechberger, Ewa Rechberger, Andrzej Wróbel, Paweł Skorupski</i>	255
15.1. Neurotransmitery regulujące funkcje dolnych dróg moczowych	256
15.2. Układ przywspółczulny a funkcja dolnych dróg moczowych	258

15.3. Układ współczulny a funkcja dolnych dróg moczowych	259
15.4. Nerwy somatyczne a funkcja dolnych dróg moczowych	260
15.5. Impulsacja sensoryczna dośrodkowa a funkcja dolnych dróg moczowych	261
15.6. Receptory nukleotydowe (purynergiczne) w funkcjonowaniu układu moczowego	262
15.6.1. Rola receptorów nukleotydowych w funkcjonowaniu dolnego odcinka dróg moczowych	263
16. Farmakoterapia nadreaktywności pęcherza moczowego	267
16.1. Leki antycholinergiczne – <i>Andrzej Wróbel, Tomasz Rechberger</i>	267
16.2. Mirabegron w leczeniu nadreaktywności pęcherza moczowego – <i>Paweł Miotła, Tomasz Rechberger, Andrzej Wróbel</i>	277
16.3. Leki działające na kanały wapniowe – <i>Aneta Adamiak-Godlewska, Katarzyna Romanek-Piva</i> .	285
16.4. Farmakoterapia drugorzutowa nadreaktywności pęcherza moczowego – estrogeny – <i>Krzysztof Gałczyński, Tomasz Rechberger</i>	291
16.5. Leki o aktywności adrenergicznej – <i>Andrzej Wróbel, Ewa Rechberger</i>	295
16.6. Leki wpływające na ośrodkowy układ nerwowy – <i>Andrzej Wróbel, Ewa Rechberger</i>	302
16.7. Duloksetyna – <i>Tomasz Rechberger, Ewa Rechberger, Andrzej Wróbel</i>	309
16.8. Prostanoidy a nadreaktywność pęcherza moczowego – <i>Łukasz Nowakowski, Michał Bogusiewicz</i>	315
16.9. Receptory TRP – <i>Katarzyna Jankiewicz, Małgorzata Wojtaś</i>	319
16.9.1. Receptory TRP w drogach moczowych	320
16.10. Receptory tachykininowe – <i>Katarzyna Jankiewicz, Małgorzata Wojtaś</i>	329
16.10.1. Tachykininy oraz ich receptory w drogach moczowych.	329
16.10.2. Rola tachykinin w patogenezie chorób dróg moczowych.	330

16.11. Toksyna botulinowa A w leczeniu pęcherza nadreaktywnego – Paweł Miotła, Tomasz Rechberger	334
16.12. Leki wpływające na receptory opioidowe jako terapia drugorzutowa w leczeniu pęcherza nadreaktywnego – Katarzyna Romanek-Piva, Aneta Adamiak-Godlewska	342
16.12.1. Agoniści receptora opioidowego	342
16.13. Inhibitory kinazy Rho – Andrzej Wróbel	344
16.14. Receptory kanabinoidowe i kanabinoidy w funkcjonowaniu pęcherza moczowego – Paweł Skorupski	354
16.14.1. Wpływ kanabinoidów na funkcję pęcherza moczowego	356
16.15. Kininy w nadreaktywności pęcherza moczowego – Paweł Skorupski, Łukasz Nowakowski	360
16.16. Farmakoterapia drugorzutowa nadreaktywności pęcherza moczowego – inhibitory fosfodiesterazy – Katarzyna Skorupska, Łukasz Nowakowski	362
17. Zespół bolesnego pęcherza moczowego – Tomasz Rechberger, Łukasz Nowakowski, Paweł Miotła	366
18. Pęcherz neurogeny – uszkodzenia rdzenia kręgowego – Konrad Futyma, Dominika Streit-Ciećkiewicz, Aleksandra Kamińska	373
19. Schorzenia neurodegeneracyjne a zaburzenia funkcji pęcherza moczowego u kobiet – Tomasz Rechberger, Paweł Miotła	380
19.1. Neurologiczna kontrola funkcji dolnych dróg moczowych	381
19.2. Choroba Parkinsona i stwardnienie rozsiane	382
20. Nietrzymanie moczu u dzieci – Beata Kulik-Rechberger	392
20.1. Nietrzymanie moczu w nocy (moczenie nocne)	392
20.2. Nietrzymanie moczu w ciągu dnia oraz w ciągu dnia i w nocy (nieneurogenna dysfunkcja pęcherzowo-zwieraczowa)	399
21. Farmakoterapia wysiłkowego i mieszanego nietrzymania moczu – Tomasz Rechberger, Paweł Miotła, Andrzej Wróbel	408

22. Osocze bogatopłytkowe w uroginiekologii – <i>Konrad Futyma, Dominika Streit-Ciećkiewicz,</i> <i>Tomasz Rechberger</i>	417
23. Zakażenia w obrębie dolnego odcinka układu moczowego a schorzenia uroginiekologiczne – <i>Marta Monist, Alicja Ziętek, Paweł Miotła,</i> <i>Tomasz Rechberger</i>	425
24. Zakażenia sromu i pochwy – <i>Alicja Ziętek, Marta Monist</i> .	433
24.1. Grzybice pochwy.	434
24.2. Waginoza bakteryjna	436
24.3. Zakażenia pochwy wywołane bakteriami tlenowymi	438
24.4. Zakażenia <i>Chlamydia trachomatis</i>	440
24.5. Zakażenia mykoplazmami urogenitalnymi	441
24.6. Rzęsistkowica pochwy.	442
24.7. Zakażenie wirusem HSV	442
25. Pęcherz hipotoniczny – <i>Tomasz Rechberger,</i> <i>Konrad Futyma</i>	446
26. Rola estrogenoterapii w uroginiekologii – <i>Krzysztof Gałczyński, Tomasz Rechberger</i>	453
26.1. Menopauzalny zespół urogenitalny	455
26.2. Nietrzymanie moczu	458
26.3. Zaburzenie statyki narządów miednicy mniejszej . .	459
27. Desmopresyna w leczeniu nocnej poliurii – <i>Tomasz Rechberger, Paweł Miotła</i>	464
28. Profilaktyka okołozabiegowa zakażeń w uroginiekologii – <i>Michał Bogusiewicz, Tomasz Rechberger</i>	470
28.1. Profilaktyka zakażeń układu moczowego	470
28.2. Pooperacyjne zakażenia układu moczowego w uroginiekologii.	472
28.3. Patogeny.	472
28.4. Cewnikowanie pęcherza moczowego a zakażenie układu moczowego	473
28.5. Cystoskopia, badanie urodynamiczne, dopęcherzowe iniekcje toksyny botulinowej.	475

28.6. Zakażenie rany w uroginekologii.	476
28.7. Farmakologiczna profilaktyka okołooperacyjna podczas zabiegowego leczenia nietrzymania moczu i zaburzeń statyki narządów miednicy mniejszej.	477
29. Fitoterapia i immunoterapia zakażeń układu moczowego – alternatywne postępowanie w nawracających zakażeniach dróg moczowych u kobiet – Tomasz Rechberger, Paweł Miotła	480
30. Znieczulenie do operacji uroginekologicznych – Wojciech Dąbrowski.	493
31. Uśmierzanie bólu pooperacyjnego po zabiegach uroginekologicznych – Edyta Kotlińska-Hasiec	504

ENDOKRYNOLOGIA GINEKOLOGICZNA

32. Choroby podwzgórza – Agnieszka Podfigurna, Anna Szeliga, Błażej Męczekalski	521
32.1. Zespół Kallmanna	521
32.2. Czynnościowy podwzgórzowy brak miesiączki	523
33. Choroby przysadki – Grzegorz Jakiel, Kornelia Zaręba, Waldemar Kapusta.	528
33.1. Hiperprolaktynemia.	528
33.2. Guzy przysadki	532
33.2.1. Guzy wydzielające hormon wzrostu	535
33.2.2. Guzy wydzielające ACTH	538
33.2.3. Guzy wydzielające TSH	541
33.2.4. Guzy wydzielające gonadotropiny.	542
33.3. Niedoczynność przysadki	543
33.3.1. Zespół Sheehana	544
34. Choroby nadnerczy – Ewa Rudnicka, Monika Grymowicz, Wojciech Pięta, Roman Smolarczyk.	550
34.1. Nadczynność kory nadnerczy	550
34.1.1. Zespół Cushinga	550

34.2. Wrodzony przerost nadnerczy	553
34.3. Hiperaldosteronizm pierwotny	555
34.4. Guz chromochłonny	556
34.5. Niedoczynność kory nadnerczy	557
35. Choroby tarczycy	561
35.1. Niedoczynność tarczycy – <i>Marek Ruchała,</i> <i>Ewelina Szczepanek-Parulska</i>	561
35.2. Nadczynność tarczycy – <i>Marek Ruchała,</i> <i>Ewelina Szczepanek-Parulska</i>	568
35.3. Zapalenia tarczycy – <i>Ewelina Szczepanek-Parulska,</i> <i>Marek Ruchała</i>	577
35.3.1. Ostre zapalenie tarczycy	577
35.3.2. Podostre zapalenie tarczycy.	579
35.3.3. Przewlekłe autoimmunizacyjne zapalenie tarczycy	581
36. Choroby jajników – <i>Anna Szeliga, Agnieszka Podfigurna,</i> <i>Błażej Męczekalski</i>	584
36.1. Zespół policystycznych jajników	584
36.2. <i>Hyperthecosis</i>	590
36.3. Przedwczesna niewydolność jajników	591
36.4. Zespół Turnera	596
37. Niepłodność żeńska i stymulacja owulacji – <i>Krzysztof Łukaszuk, Beata Olszak-Sokołowska,</i> <i>Michał Kunicki</i>	601
38. Hormonalna terapia menopauzy – <i>Monika Grymowicz, Ewa Rudnicka, Wojciech Pięta,</i> <i>Roman Smolarczyk</i>	608
Skorowidz	618